



Nagymányoki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

KÜLÖN KIADÁS

2017. október

Iskolánk története



Troll Ferenc éneklőkanonok kegyúr támogatásával **1890-ben felépült a mai iskolaépület** földszinti, utcai része. A lányokat irgalmas nővérek nevelték, az iskola a leánynevelő intézet szerepét is betöltötte, ezért újabb bővítésre volt szükség. 1901. július 1-jétől november 10-ig felépült az udvari szárny az utcai résszel egybekötve.



Irgalmas nővérek intézete Nagymányok.

A népoktatás Nagymányokon is, mint mindenhol az egyház feladata volt. Az 1722-ben betelepített német lakosság gyermekei mellé már tanítóra és segédtanítóra is szükség volt, sőt 1873-ban iskolát és kántortanítói lakást is építettek településünkön. A folyamatos fejlődés, a lakosság és a gyermekek számának további növekedése nagyobb épületet kívánt.



A kőszénbánya fejlődésével az iskolaköteles gyermekek száma megnőtt. Elődeink 1914-ben az I. világháború idején újra építkeztek, és ősszel már használni lehetett a tantermeket. Ekkor készült a mai iskola nagyobb részét kitevő 41 méter hosszú épület emeleti része.

1948-ban összevonták az addig egymástól függetlenül működő régi bányatelepi, bányatársulati iskolát és a községi iskolát. A kisközségek körzetesítése után, 1960-tól a szomszédos, kismányoki felső tagozatos gyerekek beutaztak Nagymányokra. Az alsó tagozat tagiskolaként működött 1976-ig. Egy új épületet, a korszerű újtelepi iskolát adták át 1960. április 4-én. Itt külön tanultak az alsó tagozatos gyermekek, a felső tagozatosok pedig a

központi épületben.

A József Attila utcai, valamikori vājáriskola épületeiben **1967-től önálló megyei intézményként nevelőotthon működött**, ahol állami gondozott gyermekek éltek. **1968-ban településünkön diákotthon létesült, több mint 80**

tanulóval. Az intézmény célja: a Bonyhád környéki, iskola nélküli kistelepülések és tanyak gyermekeinek hét közbeni bentlakásos oktatásának megoldása.



belső korszerűsítés mellett az épület külső megjelenési formája megmaradjon.

Az iskolai oktatás szerkezetében 1987-ben lényeges változás történt a német nemzetiségi kétnyelvű oktatás bevezetésével. Az eddig szokásos német órák mellett néhány tantárgyat is németül tanulnak a gyerekek. Ez a kínálat napjainkban is minőségi többletet jelent az iskola megítélésében.

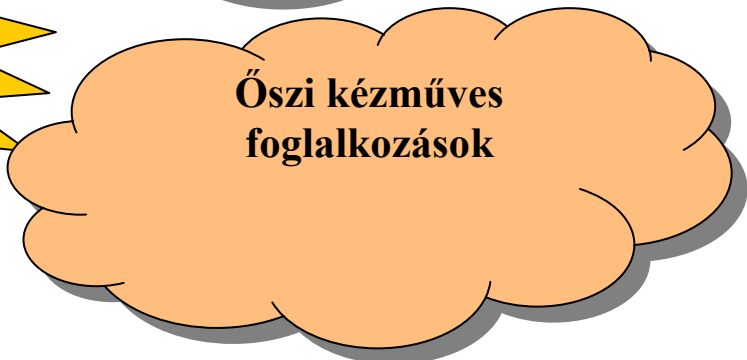
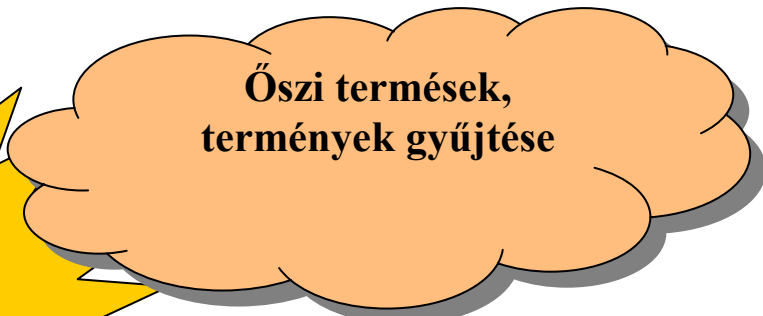
Az alsó és a felső tagozatos gyerekek külön épületben tanultak, 2006 szeptemberéig. Akkor az önkormányzat saját erőből vállalta az épületbővítést, fejlesztést, így a pedagógusok lehetőséget kaptak egy felújított, központi, közös épületben tanítani, nevelni.

Az iskola részt vett a szakmailag legkorszerűbbnek ítélt kompetencia-fejlesztési program megvalósításában, **HEFOP 3.1.2.** intézkedés részeként arra vállalkoztunk, hogy adaptáljuk és elterjesszük a kompetencia-alapú nevelés, oktatás és képzés új tartalmait, módszereit, eszközeit. Az egész életen át tartó tanuláshoz nélkülözhetetlen képességeknek, készségeknek és kompetenciáknak a fejlesztését. Ebben a felső tagozatosok voltak az élenjárók. Az alsó tagozatosok is bekapcsolódtak a korszerű programba a **TÁMOP 3.1.4. /08/ 2. pályázat** megvalósításával, továbbá minden pedagógus lehetőséget kapott továbbképzésekre és a szakmai megújulásra. A „**TIOP 1.1.1. Informatikai eszköz- és infrastruktúrafejlesztés Nagymányokon**” pályázat keretében az iskola modern informatikai eszközökhöz jutott.

A körzetesítés miatt 1974-től 1990-ig a nagymányoki iskolába jártak a környékbeli és a szomszédos Váralja község felsős gyermekei is. Az alsó tagozat tagiskolaként működött. A kiegészítő iskolai oktatás 1981-ben kezdődött. A diákotthon adta bentlakási lehetőség miatt ebbe az iskolába jártak a Bonyhád környéki kistelepülések tanulói. Az 1980-as évek második felében, négy tanulócsoportban 40-50 gyermek oktatását látta el az intézmény.

A központi iskolát 1981-82 között felújították. Kora és építészeti

adottságai miatt műemlék jellegű, helyi védelem alatt álló épületként van nyilvántartva, ezért fontos, hogy az építkezések során a



A Nagymányoki Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával iskolánkban emléktábla készül a régebben itt tanító pedagógusok emlékére:



Pápai Ágoston
 Falvai Adám
 Gayer József
 Berde Ilona
 Szabados Lászlóné
 Kertész Henrikné
 Nádasi József
 Duranyik András
 Pásztor Istvánné
 Pásztor István
 Szabados Éva
 Hadikfalvi Istvánné
 Major György
 Gabnai János
 Molnár Gizella
 Dr. Lindauer Károlyné
 Pali János
 Männer Péterné
 Varga László
 Varga Jenőné
 Penczel Dánielné
 Kelemen Antal
 Kelemen Antalné
 Hadikfalvi István
 Klein Jánosné
 Tornyai Ferdinándné
 Kretz Istvánné
 Dallos Józsefné
 Máziné Nyárai Erzsébet
 Krász Lőrincné
 Takács Istvánné
 Bauer Imréné
 Leichtné Szabó Tünde
 Kákonyi Istvánné
 Szabó László
 Bechtlné Tóth Etelka
 Baloghné Wusching Ágota
 Fodor Lászlóné



Emlékül azon kollégáinknak, akik legalább 20 évet tanítottak iskolánkban.

Készült: 2012-ben, a német nemzetiségi kétnyelvű oktatás bevezetésének 25. évfordulójára.

Támogató: Nagymányoki Német Nemzetiségi Önkormányzat



Martinstag



Lieder lernen

Nagymányoki Német Nemzetiségi Önkormányzat Großmanoker Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung

Az 1993-ban megjelent nemzetiségi törvény értelmében településünkön is megalakult a német nemzetiségi önkormányzat, és tevékenysége azóta is folyamatos.



Legfontosabb feladatának tekinti a német kultúra támogatását, a német anyanyelvi hagyományápoló közösségek művelődési programjainak támogatását, az identitás védelmét, a német anyanyelv oktatásának támogatását (óvodában, iskolában, szakköri és tábori munkában, továbbtanulók és felsőfokú végzettséget szerzők támogatásában, partnertelepülések együttműködésében), feladata továbbá a tárgyi emlékek, a németességgel kapcsolatos örökség felkutatása, azok gyűjtése és a berendezett tájház anyagának állandó bővítése. A Nagymányoki Német Nemzetiségi Önkormányzat 1997-ben vásárolta meg a falu legszélső házát. A felújítást saját erőből, adományokból és pályázati pénzből végezte, tagja a Magyarországi Tájházak Szövetségének. A Heimatmuseum – német nemzetiségi tájház 2008-ban működési engedélyt kapott az Oktatási és Kulturális Minisztériumtól. A több mint ezer tárgy mindegyike helyi, s bemutatja, miként éltek a nagymányoki németek. Tanulóink szívesen látogatnak el a tájházba, ahol eredeti környezetben ismerkednek meg - a hon- és népismeret tantárgy keretén belül – pótolhatatlan emberi és közösségi értékekkel. Az önkormányzat elnöke Stallenberger József tanár úr. Intézményünk a Német Kisebbségi Önkormányzat pályázata által 2006-ban mikrobuszt nyert a Német Belügyminisztérium támogatásával. Minden évben nemzetiségi tábort szervezünk az önkormányzat segítségével.



A kiállítás előkészítése

Német Nemzetiségi Gyermektáncsoport Großmanoker Nationalitäten Kindertanzgruppe



2004-ben alakult a „Glück auf” Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület. Elődje, a Nagymányoki Német Nemzetiségi Hagyományőrző Együttes már 1976-ban működött, azzal a céllal, hogy a községben és a környéken még fellelhető népi hagyományokat (ének-zene, tánc, szokások) összegyűjtse, felelevenítse, feldolgozza, színpadra állítsa. Kezdetektől fogva gyűjtötték és gondozták a helyi tárgyi emlékeket, amelyek a helyi Tájházaiban tekinthetők meg. Az együttes négy csoportban működik (gyermek táncsoport (40 fő), felnőtt táncsoport (25 fő), kísérő zenekar

(10 fő), nemzetiségi kórus (25 fő)). A nagy életkori szóródás miatt számottevő hatást gyakorolnak a község és az itt élők életére. Megalakulásuk óta belföldön és külföldön is ismertté váltak. Több esetben vendégszerepeltek Németországban, de eljutottak Törökországba, Görögországba, Szardíniára, Franciaországba. A hagyományőrző együttes több fesztivál nagydíj, különdíj, nívódíj és kiváló együttes cím tulajdonosa.

A gyermek táncsoport valamennyi települési rendezvény aktív fellépője.

Hetente 2 szakköri órában készülnek fel a fellépésekre. Hogy már jó időben elcsábítsák a kicsiket az óvodában is szervezünk heti egy alkalommal nemzetiségi táncfoglalkozást. A táncsoport vezetője Schnetzné Orbán Andrea tanítónő.

Márton nap

Lámpások készítése

**Kiállítás
megnyitása**

Felvonulás



Nagymányoki Ifjúsági Fúvószenekar Großmanoker Jugendblaskapelle

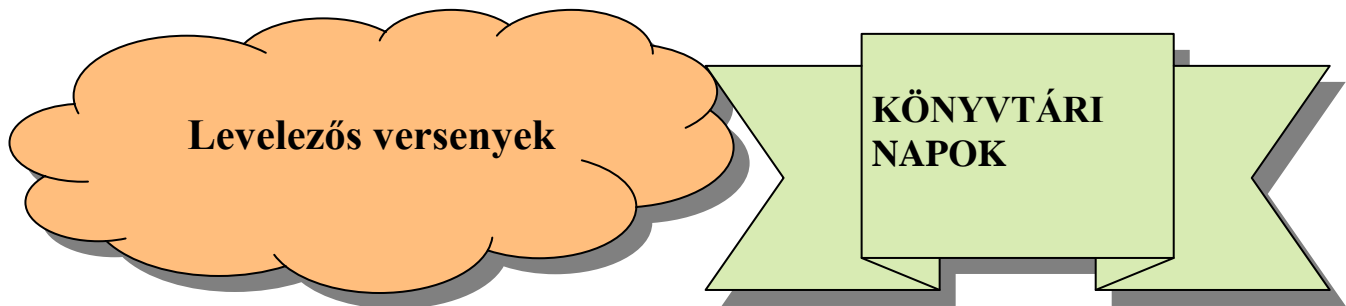
Nagymányok hosszú évtizedes fúvószenekari múltra tekint vissza. Felnőtt bányász fúvószenekar már az 1930-as évektől, Mestyán Rezső alapításával működött.

Az utánpótlás nevelés érdekében 1954-ben, id. Zirkelbach János vezetésével megalakult az úttörőzenekar is, mely 1972-ig működött. Közel húsz esztendő kihagyás után 1994-ben alakult meg a Nagymányoki Ifjúsági Fúvószenekar a zeneiskola növendékeiből, azzal a céllal, hogy a helyi fúvószenei hagyományokat újra élessze. Pecze Gábor karnagy kezdte meg a munkát a gyerekekkel. A közös zenélés a fiatalok zenei fejlődését,

a nagymányoki fúvószenei hagyományok ápolását, ugyanakkor a szabadidő kulturált és hasznos eltöltését is jelenti. 2000-től ifj. Zirkelbach János, 2001-től Bayer Attila, 2009-től Maul Péter, majd 2010-től Codreanu Mircea karnagy a zenekar vezetője. A Nagymányoki Ifjúsági Fúvószenekar országos, regionális és megyei rendezvények állandó résztvevője. 1999-ben, 2005-ben, 2007-ben, 2009-ben és 2011-ben németországi vendégszereplésen vettek részt.

Az eddigi legjelentősebb sikerek: 2001 novemberében a Magyar Fúvószenei Szövetség minősítő hangversenyén arany minősítést szereztek. 2002 áprilisában a német nemzetiségi ifjúsági fúvószenekarok versenyének országos döntőjén első helyezést ért el a nagymányoki zenekar. 2005. április 23-án a német nemzetiségi ifjúsági fúvószenekarok országos versenyén, Pécsváradon arany minősítést és az országos gálára meghívást kapott. 2008. május 3-án a német nemzetiségi ifjúsági fúvószenekarok országos versenyén, Pécsváradon arany minősítést és megosztott fesztivál díjat kapott zenekarunk. 2010 májusában Biatorbágyon, a Magyarországi Német-, Zene- és Táncok Országos Tanácsa Ifjúsági Fúvószenekarok minősítő versenyén arany minősítésben részesítették zenekarunkat.

Újévi koncertjük immár kistérségi hagyománnyá vált, sok látogatót csalogat ide a környező településekről.



Iskolai német munkaközösség



Hagyományaikhoz híven **októberben őszi kiállítást** szerveztek tanulóik munkáiból. Ismét elindították **házi németes versenyüket „Spaßvogel”** címmel. Sok érdekes a hónapokhoz kapcsolódó feladattal bővíthették a gyerekek német tudásukat, a havonta megjelenő kis füzet hasznos időeltöltéssel is szolgált. **Titok országos levelező versenyre** 3 csapattal jelentkeztek. **Márton napi felvonulásra** új dalokkal, lampionokkal készültek. A gyerekek nagy örömmel csatlakoztak a felvonuláshoz. Késő ősszel néhány tanuló **német szépkiejtési versenyen** vett részt a bonyhádi gimnáziumban. Decemberben a **Nemzetiségek Napjára** ünnepi műsorral készült a 4. osztály, német nemzetiségi táncos gyerekek új táncokat mutattak be. Február elején a **szászvári német szavalóversenyen** 8 tanuló vett részt. Március elején 45 gyerek a szekszárdi **Deutsche**

Bühne egyik előadását nézhetette meg. Áprilisban ismét megrendezésre kerül a **német nemzetiségi vetélkedő** a környező iskolák számára. A tanévet a munkaközösség német nemzetiségi **táborral** zárja. Az iskolai német munkaközösség vezetője Macsekné Herger Gabriella tanítónő.

„Mányoki Gyerekekért” Alapítvány

„Manyoker Kinder” Stiftung

A „Mányoki Gyerekekért” közhasznú alapítvány 1994-ben a helyi általános- és zeneiskola valamint óvoda gyermekei részére a művészeti, az oktatási, valamint a sport és a játék lehetőségeinek biztosítására és fejlesztésére jött létre. Támogatja a tanulmányi versenyeken való részvételt, a szemléltetőeszközök beszerzését, a művészeti csoportok fellépését, hangszerek és kották beszerzését, a sportversenyeken való részvételt, sporteszközök vásárlását, táborok – tanulmányi kirándulások – színházi előadások szervezését.

Az alapítvány elnöke Stallenberger József tanár úr. Legutóbbi támogatásuk, valamint a szülők farsangi bevételi felajánlása révén készült el az udvari mászóka és a pihenő, mely lehetővé teszi akár egy teljes osztály kellemes szabadterei foglalkozását is.



**Csizmás kandúr
alsó tagozat**

Művelődés

**Légy jó mindhalálig
felső tagozat**

Német Nemzetiségi Gyermekkórus Großmanoker Nationalitäten Kinderchor



minősítést szereztek. Vezetőjük Németh Tibor tanár úr.

1989-ben alakult meg a gyermekkórus, melynek egyik fontos feladata a felnőttkórus részére az utánpótlás nevelése. Tagjai általános iskolás fiatalok. A zenei kísérettel színesítik műsorukat: gitárral, citerával, furulyával, fuvolával, klarinéttal. Az ünnepi műsorok állandó résztvevői (márc. 15, okt. 23, karácsony), fontos hagyományörző tevékenységet (régie német gyermekdalok) is végeznek. Sikeresen szerepeltek a Tolna Megyei „Cinege Madár” versenyen, 2006-ban és 2009-ben országos arany

**Szülőknek
Fogadó óra**

Nemzetiségi nevelés a Pitypang Óvodában

Az 1983-as kezdeti próbálkozások után, óvodánkban az 1987-88-as tanév óta folyik német nemzetiségi oktatás. Feladatunknak tartjuk a nyelv fejlesztése mellett a német kisebbség szokásainak, hagyományainak ápolását, kultúrájának, nyelvének megismertetését. Célunk elsősorban nem a nyelvtudás kialakítása, hanem a gyermekek személyiségének fejlesztése kétnyelvű környezetben, az érdeklődés felkeltése, pozitív érzelmi viszony kialakítása a nyelv iránt. A játékoság elvére építünk és figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat is.

Az első években csak egy nemzetiségi napunk volt. 2003 óta minden csoportban német nemzetiségi diplomával rendelkező óvodapedagógus dolgozik. Jelenleg heti váltásban dolgozunk és így több idő áll rendelkezésünkre a nyelv megismertetésére, megszerettetésére.

Folyamatosan képezzük magunkat. Alkalmunk nyílt németországi óvodákba is ellátogatni. Teunzban, Deggendorfban és Reichelsheimban is jártunk.

1989-ben munkaközösséget alakítottunk, amely jól működik, segíti munkánkat.

Három éve nemzetiségi táncsoportunk is van, ami nagyon népszerű a gyerekek körében. A város rendezvényeinek rendszeres szereplői óvodásaink és táncosaink. Hagyományos kétfestő viseletben lépünk fel, a ruhák a Nagymányoki Német Nemzetiségi Önkormányzat és a szülők segítségével készültek.



Fontosnak tartjuk a régi tárgyak, ruhák, emlékek gyűjtését. Kedves színtöltője óvodánkban az ezekből berendezett nemzetiségi sarok. Óvodánk 2011-től a 3 évnél fiatalabb korosztályt is fogadja az óvoda-bölcsődei csoportban.

2010-től referencia óvodaként az elmetorna módszerit alkalmazva, játékos eszközökkel fejlesztjük gyermekeinket.



„Őrizzük emlékeinket, gyűjtsük össze töredékeinket, nehogy végleg elveszenek, s az által üresebb legyen a múlt, szegényebb a jelen s kétesebb a jövő”.

/Ipolyi Arnold/

